

HUMO

20.08.18

<https://www.humo.be/humo-archief/393547/nooit-meer-vlees-humo-sprak-met-dierenactivisten-dieren-zijn-gebruiksvoorwerpen-geworden-die-gestockeerd-worden-als-wc-rollen>

Full interview with animal activists (English translation and Flemish version below)

Never more meat: Humo spoke with animal activists. 'Animals have become utensils that are stored as toilet rolls'

Until recently, animal activism was an occupational therapy for goatworm pedestrians who threatened the livelihood and the entertainment of the people. On the cattle market of Anderlecht or on Waregem Koerse, they were everywhere treated with booing. Today the cards are different. Animal welfare is on the political agenda and animal activism is constantly expanding. In addition to good old GAIA, Animal Rights and Bite Back also apply in Flanders as the voice of the voiceless. Humo speaks with Ann De Greef (GAIA), Benoit Van den Broeck (Animal Rights) and Benjamin Loison (Bite Back).

'More and more people realize that animals are equal beings that can also suffer pain and have feelings'

A sweltering Friday in August. Three animal activists are looking for refreshment at a table in the Vooruit in Ghent. The outside temperatures do not make them happy at all.

Ann De Greef «We are comfortable in the air conditioning, but I just drove past a pig transport on the highway. When I see those animals packed up in the heat, my day is lost. "

Benjamin Loison «In the One-Journal, the actors of 'Home' were said to be too hot because they were recording winter scenes with thick coats. And we must feel sorry for that, while animals are everywhere to die. "

HUMO Animal Rights started filming in a pigsty to denounce the heat stress in those animals. Did reactions come from the pig farmers' corner?

Benoit Van den Broeck «We always get the same thing thrown at our head: we do the ballot, we exaggerate, we visited the worst pig farm, we just filmed that one unhealthy pig. But every year an average of three percent of the pigs dies in the stables, during warm summers it rises to five percent. If you know that eleven million pigs are slaughtered annually in Belgium, they are hundreds of thousands of animals. "

HUMO 'The farmers do everything possible, they spray and ventilate. They all benefit from having their animals healthy, "says the Farmers Union. In short, farmers are also involved with the welfare of their animals.

De Greef «I dare to doubt that. I know farmers who deny that piglet castration, in which the testicles are cut out with a knife, hurts. "If we put those piglets in the barn afterwards, they will just go back to their mother," they say. So what? If a child falls down the stairs, it will also cry at Mama, you know. And meanwhile claim that they like to see their animals. On the way here I saw hundreds of

cows walking around in the meadows. At thirty-three degrees, in the flat sun. You're not going to tell me that the farmers can not plant trees for some shade? "

Loison «Such a weather also increases the risk of barn fires, a phenomenon that they know well in the Netherlands. This year almost a hundred thousand animals died in the flames. Many stables do not have a smoke detector and poor ventilation, with disastrous consequences. Animals have become utensils. Pigs are stored as toilet rolls. Animal suffering is inherent in intensive livestock farming. That is why we want to abolish all slaughterhouses as quickly as possible. "

HUMO Do you realize that the disappearance of the livestock sector can lead to social dramas? The agricultural sector is already struggling with high suicide rates.

Loison «That's right. And that is why we at Bite Back not only see the animals as victims, but also the cattle farmers. Because of the small profit margins on the meat, they can do nothing but scale up, which entails enormous pressure. Farmers prefer to produce on a smaller scale, but then they are not competitive. Because consumers want to pay as little as possible for their meat. "

HUMO Okay. But again: what should those unemployed cattle farmers do?

Loison «The transition to a meat free world will take several generations, so their offspring will have plenty of time to retrain. We can not turn back the clock. The animal husbandry sector has been a terminal patient for a while. He would no longer exist without government subsidies. Miljónen are pumped into it. »

Van den Broeck «Subsidies that would be better used to make the transition to vegetable food. Is not it bad that we keep the meat sector alive with tax money? A regular self-employed person must deposit the books if he does not make a profit, but a loss-making cattle farmer can continue to go through the subsidies. "

HUMO It strikes me that the call to close all slaughterhouses sounds much louder at Bite Back and Animal Rights than at GAIA. Or am I wrong?

De Greef «It is our dream, too. But if you want to work with supermarkets to realize improvements in animal welfare, then you should not come up with slogans like: "All slaughterhouses closed!" 95 percent of their customers eat meat: if you fly in like that, you can no longer meet Colruyt ask not to sell eggs from laying batteries or meat from castrated piglets. Issues that we have realized through negotiations. Today, in the Lidl specifications, the animals of their suppliers can never be slaughtered without any extermination. You can not achieve that by hitting the table. We prefer to work in small steps with which we can do something about animal suffering in the short term. "

Van den Broeck «You can take many intermediate steps, but I think the time is right to clearly formulate the key message. According to Animal Rights, there is gradually becoming public support for abolishing slaughterhouses. People realize that animals, like them, can suffer pain and have feelings. They are gradually being seen as equal beings in our society. "

HUMO How far do you go in this? Does a mosquito have as many rights for you as a human being?

Van den Broeck «We evaluate species by species. The criterion: can the animal suffer pain? In the case of non-vertebrates, such as insects, there is doubt about this. We also watch over the

emotional well-being of an animal. If you take a calf away from a cow, which is unfortunately the normal course of affairs for dairy cattle, you will cause enormous harm to that mother animal. »

Loison «At Bite Back we are against speciesism: we do not want discrimination based on species. For us it does not matter whether you are a human or a lobster. Who are we to exploit or hurt other living beings? We do not participate in that arrogance. For us, speciesism lies in the line of racism or sexism. Anyone who places himself above an animal as a human does the same thing as a white man who thinks he is superior to a black one. »

HUMO But is it not a biological fact that animal species will dominate each other? Because of his intellectual ability, man is at the top of the food pyramid. A privileged position that he has acquired through thousands of years of evolution.

De Greef «Dolphins are also very intelligent, and they are locked in a concrete plunge pool. So you gave us just a good argument to release the dolphins in Bruges. For GAIA, animals do not have to get the same rights as people, we just want their needs to be met. A lobster does not need to have the right to vote, but we do think she has the right to live - not to be cooked alive. "

Loison «If we pretend to be cultured beings, it is only natural that we also grant the weaker beings in our environment positive rights: that they can move freely in nature, for example.»

Van den Broeck «There is a double standard of animal welfare. I can not understand that you take good care of your dog, but in the meantime eat meat or use cosmetics that have been tested on animals. Why does one animal hurt and the other does not? "

'Our undercover man killed pigs with a gun at the slaughterhouse. He had months of nightmares about that 'Benoit Van den Broeck

HUMO Is there only the option to become a vegan?

Loison «Indeed, animal welfare is not just about abuse. You simply can not use animals in any way. You do not eat any derived products such as eggs and you do not allow animals to be used for scientific tests. "

HUMO So if you want to get rid of cancer from the world, can not test mice die for it?

Loison «I turn it around: is it safe to kill ten people if we can save a thousand? That animal has not chosen to function as a living test tube. I think you can compare animal testing with the experiments in Nazi Germany, on gypsies and disabled children. We all condemn that, but in the end it all comes down to the same: you abuse a weaker creature who can not decide on his own destiny. "

Van den Broeck «Animal experiments are also highly unreliable. There are plenty of examples where they can just stand in the way of medical progress. Aspirin, for example, is fatal for a cat. If that medicine had been tested on cats in the development phase, it would not exist now. Often major medical breakthroughs are a coincidence that you do not really need animals. And alternatives are possible, such as computer simulations based on artificial intelligence. "

De Greef «We do not deny that scientific progress has ever been made through animal testing, but in the long term we must abandon it. We want quotas, because now they only do. After our

undercover operation at the VUB, the Brussels Region set a target: 25 percent fewer laboratory animals. And that is easy to realize. For example, we discovered that studies with laboratory animals are often carried out in parallel, for example when two universities are both conducting the same cancer treatment on mice. At GAIA, two researchers saved hundreds of animals by removing those 'duplicates'. Let's also stop animal testing for household products. For cosmetics they are already banned, why do animals still have to suffer to find out whether or not a new washing-up liquid is harmful to humans? There are enough cleaning products available that have already been tested.

»And finally: be critical of yourself as a researcher. KU Leuven has been conducting research for ten years with primates to treat Alzheimer's, with zero point zero result. Yes, stop it, do not you? »

Van den Broeck «As a society, we are too focused on healing instead of prevention. The development of Alzheimer's is clearly linked to the consumption of red meat and dairy products. We would better address the causes, then we do not have to go afterwards to seize medication for which animals have died. "

HUMO Tobias Leenaert, founder of EVA (Ethical Vegetarian Alternative), thinks that vegans should be more pragmatic and less principled. When he is invited to a dinner for friends, he will not refuse spaghetti because it happens to have an egg yolk in the sauce. What about you?

Van den Broeck "I will not eat that. Tobias has a looser look at that, but I would not get it through my throat. I immediately see the suffering that is behind that egg. We must avoid the illusion that by not eating meat you will solve all the animal suffering. You can, as a vegetarian, appease your conscience, but the opposite is true. "

Loison «True, milk is the white meat. Someone who completely replaces his meat consumption with dairy products, causes more harm to animal welfare. A dairy cow is exploited for five years and eventually ends up in the slaughterhouse. If I can choose, then I would rather reincarnate as a beef cow: after one year you will be rid of all the misery. "

HUMO It is precisely that rigid attitude that Tobias Leenaert warns about. "Do not be a jerk," he says to radical vegans. "Try to provide a little more understanding for people with a different lifestyle."

Van den Broeck «Do not get me wrong, I think it's very positive that people become vegetarian. But if you really want to be consistent, and want to do something about the environment and climate warming in addition to animal welfare, you'll become better vegan. "

Loison «And we are pragmatic. During our sensitization we advise people to work in steps: start eating vegetables a few days a week. I realize that the threshold is great. It also took me three years to switch from vegetarianism to veganism. "

De Greef «Animal rights activists must try to keep the gap between the meat eaters - still 95 percent of the population - and the others as small as possible. If you tell meat eaters that vegetarianism is not enough, you only increase that distance. When I am invited to a vegetarian lunch in the Flemish Parliament, I am not going to bother about cheese and milk in the sauce. What does it make sense to want to be the purest in the doctrine? I do not believe that everyone will become a vegan. That is

why at GAIA we are very committed to cultured meat. These are stem cells from animals that multiply and form muscle fibers. So you no longer need living matter to produce meat. That technology already exists at lab level, it only needs to be realized on a large scale. "

HUMO So for GAIA we do not have to delete dairy products from our menu right now?

De Greef «Food also has to stay nice. Perhaps the taste buds have already been adapted for long-term vegans, but I find the range of tasty vegan products rather limited. "

Loison «I must strongly argue against this: in the US the vegan business is booming, more and more delicious dishes are blowing over to here, and you also see more and more vegan restaurants popping up.»

Van den Broeck «Richard Branson recently decided to only offer vegetable food on the Virgin flights. It is important that people with prestige play a pioneering role. That is why I, in your place, Ann, would be hammering into a vegan lunch in parliament. Not everyone gets that chance to change something. "

De Greef «I have more important things to discuss with parliamentarians than a piece of cheese. Sometimes I get the impression that you think that only farm animals suffer. Belgium is in fifth place in the list of EU Member States with the most painful animal tests. That may also receive some attention. "

Van den Broeck «We focus on intensive livestock farming because you as a consumer can immediately do something about it and because the suffering is astronomically large. Every year, three hundred million chickens are slaughtered. A large part comes with broken wings or legs in slaughterhouses. That's why we say to the people: if you want to make a difference immediately, stop eating chicken. You hardly ever notice the difference with vegetable alternatives. "

HUMO And such a bio chicken that has a lot of space to walk around? Who has not had such a bad life?

Loison «You do not say anything about your dog either: he had a fantastic life, I am going to kill him?»

De Greef «With me, chickens are sensitive. I find that very fascinating creatures. They are very intelligent, everyone underestimates that. 'Bio' does not automatically mean 'animal-friendly'. Many organic farmers in Wallonia are spaying their pigs. "

Loison «Indeed, we will never promote organic meat with Bite Back. Because in the end those animals also end up in the cooking pot. "

HUMO To what extent does your ideology determine your private life? GAIA figurehead Michel Vandenbosch once said that he would never be able to kiss a woman who eats meat.

Van den Broeck "I could not even kiss a woman who eats cheese."

Loison «I do not either. For me, that is the same as having a relationship with a racist woman. And for those who are afraid it is difficult to get a lover: veganism is no longer an oddity. The goat wool

sock aura around it has disappeared. You see it in the supply of vegetable alternatives in department stores. This is increasing exponentially: from vegan pizzas to spreads. A tipping point is approaching. And once that is achieved, it can go fast. Then veganism is the norm and meat food an exception. "

HUMO But how far do you go in there? Where does it stop? I read that you can no longer drink red wine because it is often cleared with gelatine.

Van den Broeck «There is vegan wine, though. But one hundred percent vegan life never succeeds. If you get into a taxi or a bus, the engine may be lubricated with animal fats. The most important thing is that you try to live as animal-friendly as possible. 'Anyone who takes the road to Veganville should cheer on you,' says Tobias Leenaert in his book. Even if there is a hitch between. »

'Animal experiments can be compared with the experiments in Nazi Germany on gypsies and handicapped children: you abuse a weaker creature who can not decide on his own fate'

HUMO Undercover footage of Animal Rights recently showed the abuses in a Tielt slaughterhouse. A pig farmer told me that if you make a sausage or a few minutes out of a lot of footage, you will find abuses on every shop floor.

Van den Broeck «I admit that it is a selection of the worst cases, but the abuses do occur. Our job is to show what goes wrong in slaughterhouses, not what is good. "

De Greef «Even if the statistical margin of error is only one percent, you still speak about the suffering of hundreds of thousands of animals. We already heard the same reproach at GAIA in the 90s when we denounced animal cruelty at cattle markets: "GAIA has filmed hundreds of hours but they only show four minutes." What did they think we were going to show a sixty-hour film to the press? ? Our laboratory animal activist at the VUB saw the same thing every day: the mice were broken with a ball-point pen, or with a pair of scissors cut off the head, or put alive in a freezer. You can not show that a hundred times in an undercover report. »

HUMO Is it mentally tough for undercover activists to experience that animal suffering so close?

De Greef «We employ people who support them intensively, because it can not be underestimated. You have to lie to everyone about what you are doing. No more Facebook, for example, because there is no trace to animal activism. So you become socially isolated. And then I am still silent about the animal suffering that you experience live every day. "

Van den Broeck «Our undercover man had to kill pigs in the slaughterhouse with a gun. He has had nightmares about that after months. But he had to behave like a normal slaughterhouse worker, otherwise he would fall through the basket. "

De Greef «We would never allow that at GAIA. We only ask our employees to register, we will not participate in animal suffering. Because in the end you do the same as they do. "

Van den Broeck «Then some forms of undercover work become impossible. Before our films, people did not know what was happening in regular slaughterhouses. Never before has an organization succeeded in filming there. The result can be seen: slaughterhouses are now being screened, there is camera surveillance, there are animal welfare officers. All things that benefit animal welfare. Sometimes the goal justifies the means. "

HUMO A cattle farmer told me that you should see animal welfare from his perspective. You can not expect that someone pushing 800 cows from a truck in one hour will do so with as much empathy and patience as someone who takes care of one poodle at home.

Van den Broeck "That's right. The heavy and intensive work in the slaughterhouses blunts the workers. At the end of a grueling shift you will indeed no longer be so friendly with the animals. That is why you should simply abolish the whole trade. "

De Greef «I thought cattle farmers liked their animals so much?

»Look, those contradictions are typical. One moment they proclaim that badly treated animals are 'exceptions', the next moment they admit that you can not take care of every animal as much. I personally think that there is often a lack of knowledge among these men. Cattle traders still think that you get a rebellious cow moving by hitting it, but the opposite is true: the animal blocks it even more. There are meek techniques for making cows move. "

'I would not kiss a woman who eats meat or cheese' Benoit Van den Broeck (center)

'That's the same as having a relationship with a racist woman' Benjamin Loison (right)

HUMO GAIA figurehead Michel Vandebosch was once beaten into hospital by cattle farmers. Are you sometimes approached aggressively?

Van den Broeck «They do not dare to do that anymore. With modern means of communication, they know that every mistake is filmed and made public in no time. And they can miss a bad turn in the press as a toothache. Quietly handling their business, they prefer to do it. »

HUMO You do not agree on all the actions. Pig Charlotte was freed from the slaughterhouse of Tielt by the French action group 269 Libération Animale. Bite Back did not support the action, Animal Rights and GAIA did not. Why?

Van den Broeck «I think you should always look at the return on an action. In the end, you only stopped the slaughter process for a few hours and saved one pig. And the image in the media was not positive: the pig screamed, pushed and pulled, people were prevented from doing their job. The activists are seen as peace defenders and people threaten to get sympathy for the slaughterhouse staff. It was the activists who were in the spotlight and not the animals, that can not be the intention. "

Loison «The media have framed this action negatively. The main focus was on the way in which the sow was removed from the slaughterhouse. Because she screamed at her liberation - which every pig touches - a radio journalist decided that 'it was not her best day'. I think Charlotte just had the best day of her life. Instead of being cut into chops, she walked happily into a meadow a few hours later. When firemen get a whining dog out of a burning house, everyone applauds. But saving a screaming pig from the slaughter is apparently not okay. "

De Greef «I think it's fantastic for Charlotte, she has earned her freedom. But the other pigs have also earned it, and what did the activists do for them? With our actions we aim at structural social changes, and that is what generations are about. Stitch light politics sometimes works, but not always. We have also made mistakes. Drinking fish in Geraardsbergen, for example: in the nineties

the spirits were totally unripe to abolish it. The only thing we got there is that they were no longer allowed to drink in the cafes, but still on the Oudenberg. Meanwhile, we were put away as fundamentalists and public opinion turned against us. The momentum is important. You have to ensure that your action has a social base, because if you are too early, you will miss your goal. "

Loison «But how do you know when the right time has arrived? Does that grow organically? Look at civil rights movements in the US. You had the organization of Martin Luther King, that of Malcolm X, the Black Panthers ... They may not all have been as effective, but the whole of all these movements has caused a breakthrough. "

'We will never promote organic meat. Because in the end those animals also end up in the cooking pot'
Benjamin Loison (right)

HUMO I have the impression that politics is listening to your sighs. That was different in the past.

De Greef «Indeed. In 1999 we succeeded with GAIA in decoupling Animal Welfare from Agriculture. That was our mastery. Before, when we were left with a residual power for the Agriculture Minister, we always lost out in conflicts of interest. I do not understand why we took that for so long. If Agriculture has a residual authority of Animal Welfare, the farmers would break down Brussels. But the real breakthrough came in 2014, when we received a Minister of Animal Welfare in the three regions: Bianca Debaets (CD & V) in Brussels, Carlo Di Antonio (CDH) in Wallonia and Ben Weyts (N-VA) in Flanders. Never before have we been able to achieve as many goals with GAIA as in the current legislature. »

HUMO It is striking that it is mainly center-right politicians who effectively achieve results on animal welfare. You would rather expect that from the left.

De Greef «Well, we still had green and socialist ministers for animal welfare. But they have not baked much of it. Except for the ban on wild animals in circuses, I can not remember very big things from Laurette Onkelinx (PS). And Magda Aelvoet (Green) was a total disaster. The left has indeed left opportunities. It is not my job to take care of the PR of Ben Weyts, but the facts are there: he is the best minister the animals in Flanders have ever had. The ban on fur farms and the law on slaughter, which are serious achievements. "

'If Ben Weyts was really concerned about animal welfare, he would call on everyone to eat less meat'

HUMO According to Jan Rodts of Vogelbescherming Vlaanderen, Weyts only pays attention to the animals that can be cuddled: the dogs, the cats and the donkeys. Foxes and birds of prey can count on much less attention.

De Greef «He has just forbidden force feeding in ducks and geese. Are they such a cuddly animals? "

Van den Broeck "He only had to close one company for that, so I'm not that impressed. I think he does not do enough. He did take action against the slaughterhouses after our actions, but he does not take away the cause. If you are really committed to animal welfare, you call on everyone to eat less meat. He folds for the economic interests of the intensive livestock sector. I thought the prohibition on slaughtering without stunning that he got through it was a mock maneuver. He knows

that he has a large support base among his electorate: many N VAs do not have it for Muslims, so such a ban is a nice bonus. "

HUMO 'The Festival of Sacrifice is the day that every Islamophobic suddenly becomes an animal activist,' Abou Jahjah once wrote on Twitter.

De Greef «Come on, say. The law was voted in parliament by all parties: left, right, center. That has nothing to do with Islamophobia. To my knowledge that goose farmer is not a Muslim, but he also got his C4 from Weyts. Uninvited slaughter is not a religious theme for us. The fact that millions of Muslims eat stupefied meat that is certified as halal proves that. Stop that reverse racism: it's not because a Muslim is slaughtered before unwholes, that we should not talk to him about it. "

Van den Broeck «I find it hypocritical to forbid ritual slaughter without stunning, while the regular slaughterhouses still slaughter unattended. Our studies showed that many pigs were still conscious when they were being kidnapped. And that does not happen by accident. The concentrations of CO2 gas are kept low to save costs. Also in chickens, the flow strength in the water bath is deliberately low, in order to avoid bleeding in the meat. Every year, millions of chickens are slaughtered without stunning, but you do not hear anything about that. "

HUMO Weyts does not leave the dolphinariums untouched for the time being. A thorn in the eye of Bite Back?

Loison «True. For five years we have been demonstrating the Boudewijn Seapark every last Sunday of the month. So we have been there sixty times. With a sensitization action, we try to make it clear to young people that dolphins do not belong in captivity. "

HUMO Are you also going to disturb shows at times?

Loison «No. There is no point in making amok once there and then being denied entry by the police for two years. We would only do such an action if there were no other options. If you disrupt the fun of children, you risk quickly overtaking public opinion. »

Van den Broeck «In contrast to bullfighting, where the suffering is obvious, many people do not understand what is wrong with dolphinariums. In their eyes, those dolphins are happy animals that amuse themselves in a swimming pool. Their appearance plays in their disadvantage: their mouth is shaped so that they always laugh. But it is a clown who cries inside. "

HUMO Finally: is it allowed to exterminate exotics if they disrupt an ecosystem and are therefore a threat to biodiversity? A few years ago, hundreds of Canadian geese were gassed in Ghent and turned into the stew.

De Greef «Right, 'to restore balance. The little tune that hunters also like to be able to pop up. But who has released those animals? It is not possible that an animal species will pay for the mistakes of humans? Then look for at least an animal-friendly method to fight them. "

Loison «And do not bring exotic animals in the house. The red-eared turtle, for example, has not swam here by chance from Florida, has it? There is a whole trade behind that. People buy such a bowl with a turtle under a plastic palm tree, because the little one thinks it is cute. Until the creature becomes too big. She dumping it in nature and suddenly it seems to thrive very well in our ponds.

"In the end it became a real plague and sales were banned. But what happened? Everyone went to buy yellow-eared turtles, and the problems started again. Who also said that humans are intelligent beings? (laughs) »

In Original Flemish

Tot voor kort was dierenactivisme een bezigheidstherapie voor geitenwollensokkendragers die de broodwinning en het vertier van het volk bedreigden. Op de veemarkt van Anderlecht of op Waregem Koerse, overal werden ze op boegeroep onthaald. Vandaag liggen de kaarten anders. Dierenwelzijn staat op de politieke agenda en het dierenactivisme breidt steeds verder uit. Naast good old GAIA laten ook Animal Rights en Bite Back zich in Vlaanderen gelden als stem van de stemlozen. Humo spreekt met Ann De Greef (GAIA), Benoit Van den Broeck (Animal Rights) en Benjamin Loison (Bite Back).

'Steeds meer mensen beseffen dat dieren evenwaardige wezens zijn die ook pijn kunnen lijden en gevoelens hebben'

Een snikhete vrijdag in augustus. Drie dierenactivisten zoeken verkoeling aan een tafeltje in de Gentse Vooruit. De buitentemperaturen stemmen hen allerm minst vrolijk.

Ann De Greef «Wij zitten gezellig in de airco, maar daarnet reed ik op de snelweg een varkenstransport voorbij. Als ik die dieren opeengepakt zie zitten in de hitte, is mijn dag om zeep.»

Benjamin Loison «In het Eén-journaal vertelde men dat de acteurs van 'Thuis' het te warm hebben omdat ze de winterscènes met dikke jassen aan het opnemen zijn. En daar moeten wij dan medelijden mee hebben, terwijl er overal dieren creperen.»

HUMO Animal Rights is in een varkensstal gaan filmen om de hittestress bij die dieren aan te klagen. Kwamen er al reacties uit de hoek van de varkenshouders?

Benoit Van den Broeck «We krijgen altijd hetzelfde naar ons hoofd geslingerd: we doen aan stemmingmakerij, we overdrijven, we hebben de slechtste varkensboerderij bezocht, we hebben net dat ene ongezonde varken gefilmd. Maar elk jaar sterft gemiddeld drie procent van de varkens in de stallen, tijdens warme zomers loopt dat op tot vijf procent. Als je weet dat er jaarlijks in België elf miljoen varkens geslacht worden, gaat het om honderdduizenden dieren.»

HUMO 'De boeren doen al het mogelijke, ze sproeien en verluchten. Ze hebben er alle baat bij dat hun dieren gezond zijn,' zegt de Boerenbond. Kortom, veehouders zitten óók in met het welzijn van hun dieren.

De Greef «Ik durf dat te betwijfelen. Ik ken boeren die ontkennen dat biggencastratie, waarbij de teelballen er met een mes worden uitgesneden, pijn doet. 'Als we die biggen nadien in de stal zetten, gaan die gewoon terug bij hun moeder,' zeggen ze. So what? Als een kind van de trap valt, gaat het ook huilen bij mama, hoor. En ondertussen maar beweren dat ze hun beesten graag zien. Onderweg naar hier zag ik honderden koeien onbeschut in de weides rondlopen. Bij drieëndertig

graden, in de vlakke zon. Je gaat me toch niet vertellen dat de boeren geen bomen kunnen planten voor wat schaduw?»

Loison «Zo'n weer verhoogt ook het risico op stalbranden, een fenomeen dat ze goed kennen in Nederland. Dit jaar stierven al bijna honderdduizend dieren in de vlammen. Veel stallen hebben geen rookdetector en gebrekkige verluchting, met rampzalige gevolgen. Dieren zijn gebruiksvoorwerpen geworden. Men stockeert varkens als wc-rollen. Dierenleed is nu eenmaal inherent aan intensieve veeteelt. Daarom willen wij zo snel mogelijk alle slachthuizen afschaffen.»

HUMO Beseffen jullie dat de verdwijning van de veeteeltsector voor sociale drama's kan zorgen? De landbouwsector kampt nu al met hoge zelfmoordcijfers.

Loison «Dat klopt. En juist daarom zien we bij Bite Back niet enkel de dieren als slachtoffer, maar ook de veeboeren. Door de kleine winstmarges op het vlees kunnen ze niet anders dan aan schaalvergroting doen, wat een enorme druk met zich meebrengt. Boeren willen liever kleinschaliger produceren, maar dan zijn ze niet concurrentieel. Omdat de consument zo weinig mogelijk voor zijn vlees wil betalen.»

HUMO Oké. Maar nog eens: wat moeten die werkloze veeboeren dan gaan doen?

Loison «De transitie naar een vleesvrije wereld zal nog wel enkele generaties duren, hun nakomelingen krijgen dus ruim de tijd om zich om te scholen. We kunnen de klok niet meer terugdraaien. De veeteeltsector is al een tijdje een terminale patiënt. Zonder overheidssubsidies zou hij al lang niet meer bestaan. Miljoenen worden erin gepompt.»

Van den Broeck «Subsidies die beter aangewend zouden worden om de transitie naar plantaardig voedsel te maken. Het is toch godgeklagd dat we de vleessector met belastinggeld in leven houden? Een gewone zelfstandige moet de boeken neerleggen als hij geen winst maakt, maar een verlieslatende veeboer kan door de subsidies rustig voortdoen.»

HUMO Het valt me op dat de roep om alle slachthuizen te sluiten veel luider klinkt bij Bite Back en Animal Rights dan bij GAIA. Of vergis ik me?

De Greef «Het is ook onze droom, hoor. Maar als je met supermarkten wilt samenwerken om verbeteringen inzake dierenwelzijn te realiseren, dan moet je niet afkomen met slogans als: 'Alle slachthuizen dicht!' 95 procent van hun klanten eet vlees: vlieg je er zo in, dan kun je niet meer aan Colruyt vragen om geen eieren van legbatterijen of vlees van gecasteerde biggen te verkopen. Zaken die wij door onderhandelingen gerealiseerd hebben. Vandaag staat in het lastenboek van Lidl dat de dieren van hun leveranciers nooit onverdoofd mogen worden geslacht. Dat bereik je niet door op tafel te slaan. Wij werken liever in kleine stappen waarmee we op korte termijn iets aan dierenleed kunnen doen.»

Van den Broeck «Je kunt veel tussenstapjes nemen, maar ik denk dat de tijd rijp is om de kernboodschap duidelijk te formuleren. Volgens Animal Rights is er stilaan een maatschappelijk draagvlak om slachthuizen af te schaffen. Mensen beseffen dat dieren net als zij pijn kunnen lijden en gevoelens hebben. Ze worden stilaan gezien als evenwaardige wezens in onze maatschappij.»

HUMO Hoe ver gaan jullie daarin? Heeft een mug voor jullie evenveel rechten als een mens?

Van den Broeck «Wij evalueren soort per soort. Hét criterium: kan het dier pijn lijden? Bij niet-gewervelden, zoals insecten, is daar twijfel over. We waken ook over het emotionele welzijn van een dier. Als je een kalf wegneemt bij een koe, wat helaas de normale gang van zaken is bij melkvee, dan breng je dat moederdier enorm veel emotionele schade toe.»

Loison «Bij Bite Back zijn we tegen speciësisme: wij willen geen discriminatie op basis van soort. Voor ons maakt het niet uit of je nu een mens bent of een kreeft. Wie zijn wij om andere levende wezens uit te buiten of pijn te doen? Aan die arrogantie doen wij niet mee. Voor ons ligt speciësisme in de lijn van racisme of seksisme. Wie zichzelf als mens boven een dier plaatst, doet net hetzelfde als een blanke die zich superieur waant aan een zwarte.»

HUMO Maar is het geen biologisch gegeven dat diersoorten elkaar gaan domineren? Door zijn intellectueel vermogen staat de mens aan de top van de voedselpiramide. Een bevoorrechte positie die hij door duizenden jaren evolutie heeft verworven.

De Greef «Dolfijnen zijn ook heel intelligent, en die zitten opgesloten in een betonnen plonsbad. Je hebt ons dus net een goed argument gegeven om de dolfijnen in Brugge vrij te laten. Voor GAIA hoeven dieren niet dezelfde rechten te krijgen als mensen, we willen gewoon dat voldaan wordt aan hun noden. Een kreeft hoeft geen stemrecht te krijgen, maar wij vinden wel dat ze het recht heeft om te leven – om dus niet levend gekookt te worden.»

Loison «Als we pretenderen beschaafde wezens te zijn, is het maar normaal dat we de zwakkere wezens in onze omgeving ook positieve rechten toekennen: dat ze zich vrij in de natuur kunnen bewegen, bijvoorbeeld.»

Van den Broeck «Er heerst een dubbele moraal inzake dierenwelzijn. Ik kan niet begrijpen dat je goed voor je hond zorgt, maar ondertussen wel vlees eet of cosmetica gebruikt die op dieren getest werd. Waarom het ene dier wél kwetsen en het andere niet?»

'Onze undercoverman heeft in het slachthuis zelf varkens gedood met een pistool. Daar heeft hij maanden nachtmerries over gehad' Benoit Van den Broeck

Smaakpapillen

HUMO Dan rest toch enkel de optie om veganist te worden?

Loison «Inderdaad, dierenwelzijn draait niet enkel om misbruik. Je mag gewoon geen dieren gebruiken, op welke manier dan ook. Je eet geen afgeleide producten zoals eieren en je staat niet toe dat dieren voor wetenschappelijke proeven worden gebruikt.»

HUMO Dus als je kanker uit de wereld wilt helpen, mogen daar geen proefmuizen voor sneuvelen?

Loison «Ik draai het om: is het verantwoord om tien mensen te doden als we er daarmee duizend kunnen redden? Dat dier heeft er niet voor gekozen om als levende proefbuis te fungeren. Ik vind dat je dierproeven kunt vergelijken met de experimenten in nazi-Duitsland, op zigeuners en gehandicapte kinderen. Dat veroordelen we allemaal, maar uiteindelijk komt het op hetzelfde neer: je misbruikt een zwakker wezen dat niet over zijn eigen lot kan beslissen.»

Van den Broeck «Dierproeven zijn bovendien hoogst onbetrouwbaar. Er zijn voldoende voorbeelden waar ze de medische vooruitgang net in de weg kunnen staan. Aspirine, bijvoorbeeld, is dodelijk voor een kat. Als dat medicijn in de ontwikkelingsfase op katten was getest, zou het nu niet bestaan. Vaak zijn grote medische doorbraken toevalstreffers waarvoor je eigenlijk geen dieren nodig hebt. En er zijn alternatieven mogelijk, zoals computersimulaties op basis van artificiële intelligentie.»

De Greef «Wij ontkennen niet dat er ooit wetenschappelijke vooruitgang geboekt is door dierproeven, maar op termijn moeten we ervan af. We willen quota, want nu doet men maar op. Na onze undercoveroperatie aan de VUB heeft het Brussels Gewest een doelstelling opgelegd: 25 procent minder proefdieren. En dat is makkelijk te realiseren. Zo ontdekten we dat onderzoeken met proefdieren vaak parallel uitgevoerd worden, bijvoorbeeld wanneer twee universiteiten allebei dezelfde kankerbehandeling testen op muizen. Bij GAIA hebben twee onderzoekers honderden dieren gered door die 'dubbels' eruit te halen. Laten we ook stoppen met dierproeven voor huishoudproducten. Voor cosmetica zijn ze al verboden, waarom moeten dieren dan nog lijden om uit te vissen of een nieuw afwasmiddel al dan niet schadelijk is voor de mens? Er zijn genoeg schoonmaakproducten voorhanden die al getest zijn.

»En ten slotte: wees kritisch voor jezelf als onderzoeker. Men doet aan de KU Leuven al tien jaar onderzoek met primaten om alzheimer te genezen, met nul komma nul resultaat. Ja, stop er dan mee, hè.»

Van den Broeck «Als samenleving zijn we te veel gericht op genezen in plaats van voorkomen. De ontwikkeling van alzheimer is duidelijk gelinkt aan consumptie van rood vlees en melkproducten. We zouden beter de oorzaken aanpakken, dan hoeven we niet achteraf naar medicatie te grijpen waarvoor dieren zijn gestorven.»

HUMO Tobias Leenaert, oprichter van EVA (Ethisch Vegetarisch Alternatief), vindt dat veganisten wat meer pragmatisch en minder principieel moeten zijn. Als hij bij vrienden wordt uitgenodigd voor een etentje, gaat hij geen spaghetti weigeren omdat er toevallig een eierdooier in de saus zit. Hoe zit dat bij jullie?

Van den Broeck «Ik ga dat niet opeten. Tobias heeft daar een lossere kijk op, maar ik zou het niet door mijn keel krijgen. Ik zie meteen het leed dat achter dat ei zit. We moeten van de illusie af dat je door geen vlees te eten al het dierenleed oplost. Je kunt daar als vegetariër misschien je geweten mee sussen, maar het tegendeel is waar.»

Loison «Klopt, melk is het witte vlees. Iemand die zijn vleesconsumptie integraal door zuivelproducten vervangt, berokkent het dierenwelzijn net méér schade. Een melkkoe wordt vijf jaar uitgebuit en eindigt uiteindelijk óók in het slachthuis. Als ik mag kiezen, dan reïncarneer ik liever als vleeskoe: dan ben je na één jaar tenminste van alle miserie af.»

HUMO Het is net die rigide houding waarvoor Tobias Leenaert waarschuwt. 'Wees geen eikel,' zegt hij tegen radicale veganisten. 'Probeer wat meer begrip op te brengen voor mensen met een andere levenswijze.'

Van den Broeck «Begrijp me niet verkeerd, ik vind het heel positief dat mensen vegetariër worden. Maar als je écht consequent wilt zijn, en naast dierenwelzijn ook iets aan het milieu en de klimaatopwarming wilt doen, dan word je beter veganist.»

Loison «En we zijn pragmatisch. Tijdens onze sensibilisering raden we de mensen aan om in stapjes te werken: begin met een paar dagen per week plantaardig te eten. Ik beseft dat de drempel groot is. Het heeft me ook drie jaar gekost om van vegetarisme naar veganisme over te schakelen.»

De Greef «Dierenrechtenactivisten moeten proberen de kloof tussen de vleeseters – nog altijd 95 procent van de bevolking – en de anderen zo klein mogelijk te houden. Als je vleeseters erop wijst dat vegetarisme nog niet genoeg is, vergroot je die afstand alleen maar. Als ik in het Vlaams Parlement wordt uitgenodigd voor een vegetarische lunch, ga ik niet moeilijk doen over wat kaas en melk in de saus. Wat heeft het voor zin om de zuiverste in de leer te willen zijn? Ik geloof trouwens niet dat iedereen veganist gaat worden. Daarom zetten we bij GAIA heel hard in op kweekvlees. Dat zijn stamcellen van dieren die zich vermenigvuldigen en spiervezels vormen. Je hebt dus geen levende materie meer nodig om vlees te produceren. Die techniek bestaat al op laboniveau, hij moet enkel nog op grote schaal gerealiseerd worden.»

HUMO Dus voor GAIA hoeven we zuivelproducten nog niet meteen uit ons menu te schrappen?

De Greef «Eten moet ook nog lekker blijven. Misschien zijn bij langdurige veganisten de smaakpapillen al wat aangepast, maar ik vind het aanbod aan smakelijke veganistische producten eerder beperkt.»

Loison «Dat moet ik ten stelligste tegenspreken: in de VS is de vegan business aan het boomen, steeds meer lekkere gerechten waaien over naar hier, en je ziet ook bij ons steeds vaker veganistische restaurants opduiken.»

Van den Broeck «Onlangs besliste Richard Branson om op de Virgin-vluchten alleen nog plantaardig voedsel aan te bieden. Het is belangrijk dat mensen met aanzien een voortrekkersrol spelen. Daarom zou ik in jouw plaats, Ann, wél op een veganistische lunch gaan hameren in het parlement. Niet iedereen krijgt die kans om iets te veranderen.»

De Greef «Ik heb met parlementsleden wel belangrijkere zaken te bespreken dan een stukje kaas. Soms krijg ik de indruk dat jullie denken dat enkel landbouwdieren lijden. België staat op de vijfde plaats in de lijst van de EU-lidstaten met de meest pijnlijke dierproeven. Dat mag ook wel wat aandacht krijgen.»

Van den Broeck «Wij richten ons op de intensieve veeteelt omdat je daar als consument onmiddellijk iets aan kunt doen en omdat het leed astronomisch groot is. Er worden jaarlijks driehonderd miljoen kippen geslacht. Een groot deel komt met gebroken vleugels of poten in de slachthuizen aan. Daarom zeggen wij tegen de mensen: als je onmiddellijk een verschil wilt maken, stop dan met kip eten. Je smaakt nog amper het verschil met plantaardige alternatieven.»

HUMO En zo'n biokip die veel plaats heeft om rond te lopen? Die heeft toch niet zo'n slecht leven gehad?

Loison «Je zegt van je hond toch ook niet: hij heeft een fantastisch leven gehad, ik ga hem slachten?»

De Greef «Bij mij liggen kippen gevoelig. Ik vind dat héél fascinerende wezens. Ze zijn zeer intelligent, iedereen onderschat dat. 'Bio' betekent trouwens niet automatisch 'diervriendelijk'. Veel bioboeren in Wallonië castreren hun varkens.»

Loison «Inderdaad, wij zullen met Bite Back nooit biovlees promoten. Want uiteindelijk eindigen die dieren ook in de kookpot.»

HUMO In welke mate bepaalt jullie ideologie jullie privéleven? GAIA-boegbeeld Michel Vandenbosch vertelde ooit dat hij nooit zou kunnen kussen met een vrouw die vlees eet.

Van den Broeck «Ik zou zelfs geen vrouw kunnen kussen die kaas eet.»

Loison «Ik ook niet. Dat is voor mij hetzelfde als een relatie hebben met een racistische vrouw. En voor wie bang is moeilijk aan een lief te geraken: veganisme is al lang geen rariteit meer. Het geitenwollensokkenaura errond is verdwenen. Je ziet het aan het aanbod van plantaardige alternatieven in warenhuizen. Dat neemt exponentieel toe: van veganistische pizza's tot broodbeleg. Er is een kantelpunt in aantocht. En als dat eenmaal is bereikt, kan het snel gaan. Dan wordt veganisme de norm en vlees eten een uitzondering.»

HUMO Maar hoe ver ga je daarin? Waar stopt het? Ik las dat je geen rode wijn meer mag drinken omdat die vaak geklaard wordt met gelatine.

Van den Broeck «Er is veganistische wijn, hoor. Maar honderd procent vegan leven lukt nooit. Als je in een taxi of een bus stapt, wordt de motor wellicht gesmeerd met dierlijke vetten. Het belangrijkste is dat je probeert zo diervriendelijk mógelijk te leven. 'Iedereen die de weg neemt naar Veganville moet je toejuichen,' zegt Tobias Leenaert in zijn boek. Ook al zit er eens een hapering tussen.»

'Dierproeven zijn te vergelijken met de experimenten in nazi-Duitsland op zigeuners en gehandicapte kinderen: je misbruikt een zwakker wezen dat niet over zijn eigen lot kan beslissen'

Charlotte

HUMO Undercoverbeelden van Animal Rights toonden onlangs de wantoestanden in een Tielts slachthuis aan. Een varkensboer vertelde me dat als je uit heel veel beeldmateriaal een worst of van enkele minuten maakt, je op iedere werkvloer wel wantoestanden zult vinden.

Van den Broeck «Ik geef toe dat het een selectie van de ergste gevallen is, maar de wantoestanden gebéúren wel. Het is onze taak om te tonen wat er verkeerd loopt in slachthuizen, niet wat er goed is.»

De Greef «Zelfs al is de statistische foutenmarge maar één procent, dan nog spreek je over het lijden van honderdduizenden dieren. We hoorden bij GAIA hetzelfde verwijt al in de jaren 90, toen we dierenmishandeling op veemarkten aanklaagden: 'GAIA heeft honderden uren gefilmd maar ze tonen amper vier minuten.' Wat dachten ze dan, dat we een film van zestig uur aan de pers gingen tonen? Onze proefdierenactiviste aan de VUB zag elke dag hetzelfde: de muizen werden met een balpen de nek gebroken, of met een schaar de kop afgeknipt, of levend in een diepvries gestoken. Je kunt dat geen honderd keer na elkaar tonen in een undercoverreportage.»

HUMO Is het mentaal zwaar voor undercoveractivisten om dat dierenleed van zo dichtbij te ervaren?

De Greef «Wij hebben mensen in dienst die hen intensief begeleiden, want het valt inderdaad niet te onderschatten. Je moet tegen iedereen liegen over waar je mee bezig bent. Ook geen Facebook meer, bijvoorbeeld, want er mag geen enkel spoor naar dierenactivisme leiden. Je raakt dus sociaal geïsoleerd. En dan zwijg ik nog over het dierenleed dat je dagelijks live meemaakt.»

Van den Broeck «Onze undercoverman moest in het slachthuis zelf varkens doden met een pistool. Hij heeft daar achteraf maanden nachtmerries over gehad. Maar hij moest zich als een normale slachthuiswerker gedragen, anders zou hij door de mand vallen.»

De Greef «Dat zouden we bij GAIA nooit toestaan. Wij vragen onze medewerkers enkel om te registreren, we gaan niet participeren aan dierenleed. Want uiteindelijk doe je dan hetzelfde als zij.»

Van den Broeck «Dan worden sommige vormen van undercoverwerk onmogelijk. Vóór onze filmpjes wist men niet wat er in reguliere slachthuizen gebeurde. Nooit eerder slaagde een organisatie erin om daar te filmen. Het resultaat mag gezien worden: slachthuizen worden nu doorgelicht, er is cameratoezicht, er zijn animal welfare officers. Allemaal zaken waarmee het dierenwelzijn gebaat is. Soms heiligt het doel de middelen.»

HUMO Een veeboer vertelde me dat je dierenwelzijn vanuit zijn perspectief moet zien. Je kunt niet verwachten dat iemand die op één uur 800 koeien van een vrachtwagen duwt, dat met evenveel empathie en geduld doet als iemand die thuis één poedel te verzorgen heeft.

Van den Broeck «Dat klopt ergens wel. Het zware en intensieve werk in de slachthuizen stompt de arbeiders af. Aan het einde van een slopende shift zal je inderdaad niet meer zo vriendelijk met de dieren omgaan. Daarom moet je die hele handel gewoon afschaffen.»

De Greef «Ik dacht dat veeboeren hun dieren zo graag zagen?

»Kijk, die tegenstrijdigheden zijn typisch. Het ene moment verkondigen ze dat slecht behandelde dieren 'uitzonderingen' zijn, het volgende moment geven ze zelf toe dat je niet voor elk dier evenveel zorg kunt dragen. Ik denk persoonlijk dat er bij die mannen vaak een gebrek aan kennis speelt. Veehandelaars denken nog steeds dat je een opstandige koe in beweging krijgt door erop te slaan, maar het tegenovergestelde is waar: het dier blokkeert daardoor nog meer. Er bestaan zachtmoedige technieken om koeien te doen stappen.»

'Ik zou geen vrouw kussen die vlees of kaas eet' Benoit Van den Broeck (midden)

'Dat is hetzelfde als een relatie hebben met een racistische vrouw' Benjamin Loison (rechts)

HUMO GAIA-boegbeeld Michel Vandebosch werd ooit door veeboeren het ziekenhuis in geslagen. Worden jullie soms agressief benaderd?

Van den Broeck «Dat durven ze niet meer. Met de moderne communicatiemiddelen weten ze dat elke misstap gefilmd en in een mum van tijd publiek gemaakt wordt. En een slechte beurt in de pers kunnen ze missen als kiespijn. In stilte hun zaakjes verder afhandelen, dat doen ze het liefst.»

HUMO Jullie zijn het niet over álle acties eens. Varken Charlotte werd door de Franse actiegroep 269 Libération Animale uit het slachthuis van Tielt bevrijd. Bite Back steunde de actie, Animal Rights en GAIA niet. Waarom?

Van den Broeck «Ik vind dat je altijd naar het rendement van een actie moet kijken. Uiteindelijk heb je het slachtproces maar enkele uren stilgelegd en één varken gered. En de beeldvorming in de media was niet positief: het varken krijste, er werd geduwd en getrokken, mensen werden verhinderd hun job te doen. De activisten worden als ordeverstoorers gezien en men dreigt sympathie te krijgen voor het slachthuispersoneel. Het waren de activisten die in de spotlight stonden en niet de dieren, dat kan niet de bedoeling zijn.»

Loison «De media hebben die actie negatief geframed. De aandacht ging vooral naar de manier waarop die zeug uit het slachthuis werd gehaald. Omdat ze bij haar bevrijding krijste – wat elk varken bij aanraking doet – besloot een radiojournalist dat ‘het niet haar beste dag was’. Volgens mij had Charlotte net wél de beste dag van haar leven. In plaats van in koteletten versneden te worden, liep ze een paar uur later vrolijk in een wei. Als brandweermannen een jankende hond uit een brandend huis halen, applausseert iedereen. Maar een krijsend varken van de slachtbank redden, dat is blijkbaar niet oké.»

De Greef «Ik vind het fantastisch voor Charlotte, ze heeft haar vrijheid verdiend. Maar de andere varkens hebben die óók verdiend, en wat hebben de actievoerders voor hen gedaan? Met onze acties beogen we structurele maatschappelijke veranderingen, en daar gaan generaties over. Steekvlampolitiek werkt soms, maar lang niet altijd. We hebben ook fouten gemaakt. Visjes drinken in Geraardsbergen, bijvoorbeeld: in de jaren 90 waren de geesten totaal niet rijp om dat af te schaffen. Het enige wat we daar verkregen hebben, is dat men ze niet meer mocht drinken in de cafés, maar wel nog op de Oudenberg. Ondertussen werden we wel weggezet als fundamentalisten en keerde de publieke opinie zich tegen ons. Het momentum is belangrijk. Je moet ervoor zorgen dat je actie een maatschappelijk draagvlak heeft, want als je te vroeg bent, schiet je je doel voorbij.»

Loison «Maar hoe weet je wanneer het juiste moment aangebroken is? Dat groeit toch organisch? Kijk naar de burgerrechtenbewegingen in de VS. Je had de organisatie van Martin Luther King, die van Malcolm X, de Black Panthers... Ze waren misschien niet allemaal even doeltreffend, maar het geheel van al die bewegingen heeft wel voor een doorbraak gezorgd.»

'Wij zullen nooit biovlees promoten. Want uiteindelijk eindigen die dieren óók in de kookpot'
Benjamin Loison (rechts)

Dierenministers

HUMO Ik heb de indruk dat de politiek luistert naar jullie verzuchtingen. Dat was in het verleden wel anders.

De Greef «Inderdaad. In 1999 slaagden we er met GAIA in om Dierenwelzijn los te koppelen van Landbouw. Dat was onze meesterzet. Voordien, toen we voor de landbouwminister maar een restbevoegdheid waren, delfden we in belangenconflicten altijd het onderspit. Ik begrijp niet dat we dat zo lang gepikt hebben. Mocht Landbouw een restbevoegdheid zijn van Dierenwelzijn, de boeren zouden Brussel afbreken. Maar de échte doorbraak kwam er in 2014, toen we in de drie gewesten een minister van Dierenwelzijn kregen: Bianca Debaets (CD&V) in Brussel, Carlo Di Antonio (CDH) in

Wallonië en Ben Weyts (N-VA) in Vlaanderen. Nooit eerder hebben we met GAIA zoveel doelstellingen kunnen realiseren als in de huidige legislatuur.»

HUMO Het valt op dat het vooral centrumrechtse politici zijn die effectief resultaten boeken rond dierenwelzijn. Je zou dat eerder verwachten van links.

De Greef «Tja, we hebben nochtans groene en socialistische ministers voor Dierenwelzijn gehad. Maar veel hebben ze er niet van gebakken. Op het verbod op wilde dieren in circussen na kan ik me van Laurette Onkelinx (PS) weinig grootse dingen herinneren. En Magda Aelvoet (Groen) was een totale ramp. Links heeft inderdaad kansen laten liggen. Het is niet mijn taak om de pr van Ben Weyts te verzorgen, maar de feiten zijn er: hij is de beste minister die de dieren in Vlaanderen ooit hebben gehad. Het verbod op pelsdierkwekerijen en de wet op onverdoofd slachten, dat zijn serieuze verwezenlijkingen.»

'Als Ben Weyts écht begaan was met dierenwelzijn, zou hij iedereen oproepen om minder vlees te eten'

HUMO Volgens Jan Rodts van Vogelbescherming Vlaanderen heeft Weyts enkel aandacht voor de aaiibare dieren: de honden, de katten en de ezeltjes. Vossen en roofvogels kunnen op veel minder aandacht rekenen.

De Greef «Hij heeft net nog dwangvoeding bij eenden en ganzen verboden. Zijn dat dan zo'n aaiibare dieren?»

Van den Broeck «Daar moest hij maar één bedrijf voor sluiten, dus ik ben niet zó zwaar onder de indruk. Ik vind dat hij niet genoeg doet. Hij nam na onze acties wel maatregelen tegen de slachthuizen, maar de oorzaak neemt hij niet weg. Als je écht met dierenwelzijn begaan bent, roep je iedereen op om minder vlees te eten. Hij plooit voor de economische belangen van de intensieve veeteeltsector. Het verbod op onverdoofd slachten dat hij erdoor kreeg, vond ik een schijnmanoeuvre. Hij weet dat hij daar bij zijn kiespubliek een groot draagvlak voor heeft: veel N-VA'ers hebben het niet voor moslims, dus is zo'n verbod mooi meegenomen.»

HUMO 'Het Offerfeest is de dag dat elke islamfoob ineens een dierenactivist wordt,' schreef Abou Jahjah ooit op Twitter.

De Greef «Komaan, zeg. De wet werd in het parlement door álle partijen gestemd: links, rechts, midden. Dat heeft niks met islamofobie te maken. Naar mijn weten is die ganzenleverboer geen moslim, maar ook hij heeft van Weyts zijn C4 gekregen. Onverdoofd slachten is voor ons géén religieus thema. Het feit dat miljoenen moslims verdoofd vlees eten dat tóch gecertificeerd halal is, bewijst dat. Stop met dat omgekeerde racisme: het is niet omdat een moslim vóór onverdoofd slachten is, dat we hem daarover niet mogen aanspreken.»

Van den Broeck «Ik vind het hypocriet dat men ritueel onverdoofd slachten verbiedt, terwijl in de reguliere slachthuizen nog steeds onverdoofd geslacht wordt. Uit onze onderzoeken bleek dat veel varkens nog bij bewustzijn waren toen ze gekeeld werden. En dat gebeurt niet per ongeluk. Men houdt de concentraties CO₂-gas laag om kosten te besparen. Ook bij kippen houdt men de

stroomsterkte in het waterbad bewust laag, om bloedingen in het vlees te vermijden. Jaarlijks worden daardoor miljoenen kippen onverdoofd geslacht, maar daar hoor je niets over.»

HUMO Weyts laat voorlopig wel de dolfinariums nog ongemoeid. Een doorn in het oog van Bite Back?

Loison «Klopt. Al vijf jaar betogen we elke laatste zondag van de maand aan het Boudewijn Seapark. We zijn er dus al zestig keer geweest. Met een sensibiliseringsactie proberen we jongeren duidelijk te maken dat dolfinen niet in gevangenschap thuishoren.»

HUMO Gaan jullie ook soms shows verstoren?

Loison «Nee. Het heeft geen zin om daar één keer amok te maken en dan twee jaar de toegang ontzegd worden door de politie. Zo'n actie zouden we alleen doen als er geen andere mogelijkheden zijn. Als je het plezier van kinderen verstoort, riskeer je snel de publieke opinie tegen te krijgen.»

Van den Broeck «In tegenstelling tot stierengevechten, waar het leed overduidelijk is, begrijpen veel mensen niet wat er mis is met dolfinariums. In hun ogen zijn die dolfinen gelukkige dieren die zich in een zwembad te pletter amuseren. Hun uiterlijk speelt in hun nadeel: hun mond is zodanig gevormd dat ze altijd lachen. Maar het is een clown die vanbinnen huilt.»

HUMO Tot slot: mag men exoten uitroeien als ze een ecosysteem verstoren en dus een bedreiging zijn voor de biodiversiteit? Een paar jaar geleden werden er om die reden in Gent honderden Canadese ganzen vergast en in de stoverij gedraaid.

De Greef «Juist, 'om het evenwicht te herstellen'. Het riedeltje dat jagers ook graag opdreunen om erop los te kunnen knallen. Maar wie heeft die dieren losgelaten? Het kan toch niet dat een diersoort opdraait voor de fouten van de mens? Zoek dan tenminste een diervriendelijke methode om hen te bestrijden.»

Loison «En haal geen exotische dieren in huis. De roodwangschildpad, bijvoorbeeld, die is niet per toeval van Florida naar hier gezwommen, hè. Daar zit een hele handel achter. De mensen kopen zo'n bakje met een schildpadje onder een plastic palmboom, want de kleine vindt dat schattig. Tot het beestje te groot wordt. Ze dumpen het in de natuur en ineens blijkt het bijzonder goed te gedijen in onze vijvers.

»Uiteindelijk werd het een echte plaag en heeft men de verkoop verboden. Maar wat gebeurde er? Iedereen ging geelwangschildpadden kopen, en de problemen begonnen opnieuw. Wie zei ook weer dat mensen intelligente wezens zijn? (lacht)»